

Høringsuttalelse til handlings- og økonomiplanen 2026-2029

Rådet ser positivt på at tallene ser noe bedre ut i tiden fremover, men er likevel bekymret for manglende sosial innretning i planen, og at innsparinger ikke sikrer god tilgang på tjenester i tilstrekkelig omfang og kvalitet. Det må videre sikres selvbestemmelse og økt valgfrihet i flere tjenester.

Psykisk helse og deltagelse: Det er behov for økt fokus på psykisk helse, både lavterskeltilbud og behandlingsskapasitet. Ulike dagtilbud, som eksempelvis Staupshaugen verksted og Dagsverket, bør skjermes. Motivasjonspengene er med på å gi den enkeltes innsats anerkjennelse. Når det gjelder Dagsverket støtter rådet at det blir finansiert av NTE-midler slik som er foreslått i planen, og at kommunen viderefører avtalen med LevaFro.

Brukerstyrt personlig assistanse(BPA) er en måte å organisere praktisk bistand til personer med funksjonsnedsettelse med stort behov for assistanse. Ordningen skal bidra til økt selvstendighet, deltagelse, likestilling og frihet for denne gruppen. Rådet mener det er positivt at det er innført fritt brukervalg for BPA i Levanger, da dette bidrar til å styrke intensjonen med BPA. Flere innbyggere må få muligheten til å benytte BPA med tilstrekkelig antall timer, og det er positivt at dette er styrka.

Varmebasseng: Kommunen bes utrede mulighet for samarbeid med andre kommuner og andre aktuelle aktører om etablering av tilbud om varmebasseng. Ved bygging av Staup 2 bør det sees på om det er mulig å realisere det i tilknytning til denne bygningsmassen.

Menneskerettigheter (CRPD): Rådet er opptatt av at planen må ivareta og styrke personer med funksjonsnedsettelse sine menneskerettigheter og bidra til likestilling, frihet og deltagelse. Norske myndigheter har plikt til å følge bestemmelsene i CRPD i all politisk utforming. Dette gjelder også på kommunalt nivå. Kommunen må sette av penger, f.eks. gjennom frie midler, for å ivareta disse bestemmelsene.

Egenbetaling: Egenbetaling for helse og omsorg, dagtilbud og andre tjenester som skal bedre eller kompensere for sykdom, skade og/eller funksjonsnedsettelse oppfattes som skatt på sykdom, skade og/eller funksjonsnedsettelse. Rådet mener det bør bli en kraftig reduksjon i egenandeler. Det bør heller ikke innføres egenbetaling for ubrukt dagtilbud, da dette kan bidra til ytterligere frafall. Satsene for 2026 vil øke betydelig, og utviklingen går i feil retning når flere får sterk økning i utgifter knyttet til funksjonsnedsettelse.

Rådet er videre kritisk til at det ikke blir lagt frem egen sak om egenbetaling og satser for dette, til reell politisk behandling i god tid før budsjettbehandlingen.

Universell utforming: Kommunen har ett stort forbedringspotensial i forhold til tilgjengelighet for alle. Dette er også påpekt i planen. Rådet mener det er nødvendig å øke fokuset på universell utforming av uteområder, bygg og anlegg. Arbeidet rundt dette er skissert i planen ved å tilgjengeliggjøre veiledningsmateriell og eksempelsamlinger for universell utforming på kommunens hjemmesider for å vise hvordan dette kan gjøres. Rådet mener dette er for dårlig tiltak til forbedring, da det ikke viser til konkrete tiltak. Det er på tide det blir utarbeidd en handlingsplan for universell utforming, og rådet mener dette er et arbeid som er langt på overtid, og at det videre blir satt av midler til eventuelle tiltak.

Rådets budsjett: Det har tidligere vært sagt at rådet har et eget lite budsjett til bruk. Dette er noe det ønskes klarhet i om stemmer, og evt. hvor mye det dreier seg om, da det kan være behov for utlegg ved f.eks. befaringer, innkjøp av fagbøker o.l.

Boligtilskudd til kjøp, tilpassing og utbedring, mv.: Rådet mener at mennesker med funksjonsnedsettelse skal ha den samme retten som andre til en godt egnet bolig, og til å velge hvor de skal bo, og hvem de skal bo sammen med. Rådet ber derfor kommunen om å se på muligheten til å sette av tilstrekkelige midler slik at denne gruppen mennesker kan få reell mulighet til kjøp, tilpassing og utbedring av egen egnet bolig, gjennom startlån, tilskudd og bostøtte. Rådet synes det er positivt at det er satt av midler i budsjettet til bygging av heldøgns omsorg – omsorgsbase. Det er et stort behov for dette, og rådet sin stemme inn i denne prosessen er viktig for vurdering av hvilke boformer som er aktuelle.

Individuell tilrettelagt opplæring (ITO): I planen er det foreslått at spesialundervisningen omorganiseres slik at mest mulig av undervisningen skal gis sammen med øvrige medelever. Dette er positivt for å hindre utenforskap, og er i tråd med nasjonale føringer. Dersom elever likevel tas ut av klassemiljøet for bedre oppfølging, bør dette bare skje i samråd med eleven og elevens foresatte. I planen er det forslag på innsparing av ITO, og rådet er skeptisk til om dette da vil gi et forsvarlig nok tilbud til denne elevgruppen.

Rullering av temaplaner: I handlings- og økonomiplanen 2026-2029 er det flere temaplaner som skal rulleres. Flere av disse er svært aktuelle for rådet å være delaktig i, og tar det som en selvfølge å bli involvert i arbeidet med rullering. Her nevnes mellom anna temaplan arbeid og aktivitet, temaplan trafiksikkerhet og temaplan vold i nære relasjoner. Den siste er svært viktig da forskning indikerer at personer med funksjonsnedsettelse har opp til tre ganger så høy risiko for å bli utsatt for vold og overgrep som andre, og kvinner mer utsatt enn menn.

For Rådet for personer med funksjonsnedsettelse

Eli Kristin Johansen
leder